

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

Xanfayna electoral

REGIONALISTAS Y REPUBLICANS

UN QUE NO PORTA PESSA

AHIR

—Éts un brétul, un fill de burdell, un murri, un perdulari!...

AVUY

—¡No 'm desamparis, tan bon home qu' ets!... ¿Oy que m' ajudarás, maco?

Quan tot aquest barullo hagi passat, aniré a sapiguer per quí he votat.

DE DIJOUS Á DIJOUS

No adelanta un pas el conflicte entre la Junta general del Cens y 'l Govern. Aquella manté las sevas censuras contra la famosa circular de 'n Maura, y 'l Govern se limita á donarse per enterat, manifestant que 'l cas será sotmés á las Cortes.

Pretenen els fusionistas que no havent sigut encare disoltas las Cortes que funcionaren durant l' última situació sagastina, sigan aquestas las que ho discernixin. Proposa en Salmerón que 's demani directament al rey que las convoqui; pero 'ls fusionistas no arriban tan enllá en materia de realisar las solucions que indican. De una hora lluny se veu que la seva oposició es purament de boquilla, y qu' en últim extrém passarán per tot, si 'l Govern els tapa la boca ab uns quants districtes.

Mentres tant en Maura ha enviat un ordre als governadors, manant que la seva circular sigui fixada en la post d' anuncis de tots els Ajuntaments d' Espanya. En Maura fa com el mestre Obiols: se 'n fum de la virolla!

Afortunadament no tot es pau en el ministeri. Alguns ministres están ja de 'n Maura fins al capde-munt, al veure que ab tota 'frescura 's queda ab la majoria dels districtes. En Dato sobre tot treu foch pels caixals; en Villaverde també es dels que remugan; y en Silvela, com si estigués entregat á un fatalisme irremediable, 's tapa las orellas y contesta á tots que avuy no está 'per brochs, que més tart ja 's veurá lo que s' ha de fer.

El ministre de la Guerra está indisposat. La seva malaltia reconeix per causa certs disgustos que li donan á la casa gran, ahont en materia de nomenaments, no sempre están de acort ab las sevas proposicions. Y en quant al de Marina, ja no sab per quins mars navega, estant á mercé dels jefes de l' Armada, que conequent que no era tan fiero com el pintavan, se li han enfilat al nas.

De manera que la situació, als pochos mesos de constituída, está poch menos que fracassada. Ja no li quedan forsas ni medis pera resoldre las discórdias que la minan.

Vigo va manifestar ab un día de paralisació de treball y de tancament de botigas, el disgust que li produhí la barbaritat comesa per la guardia civil el tercer día de Carnestolts.

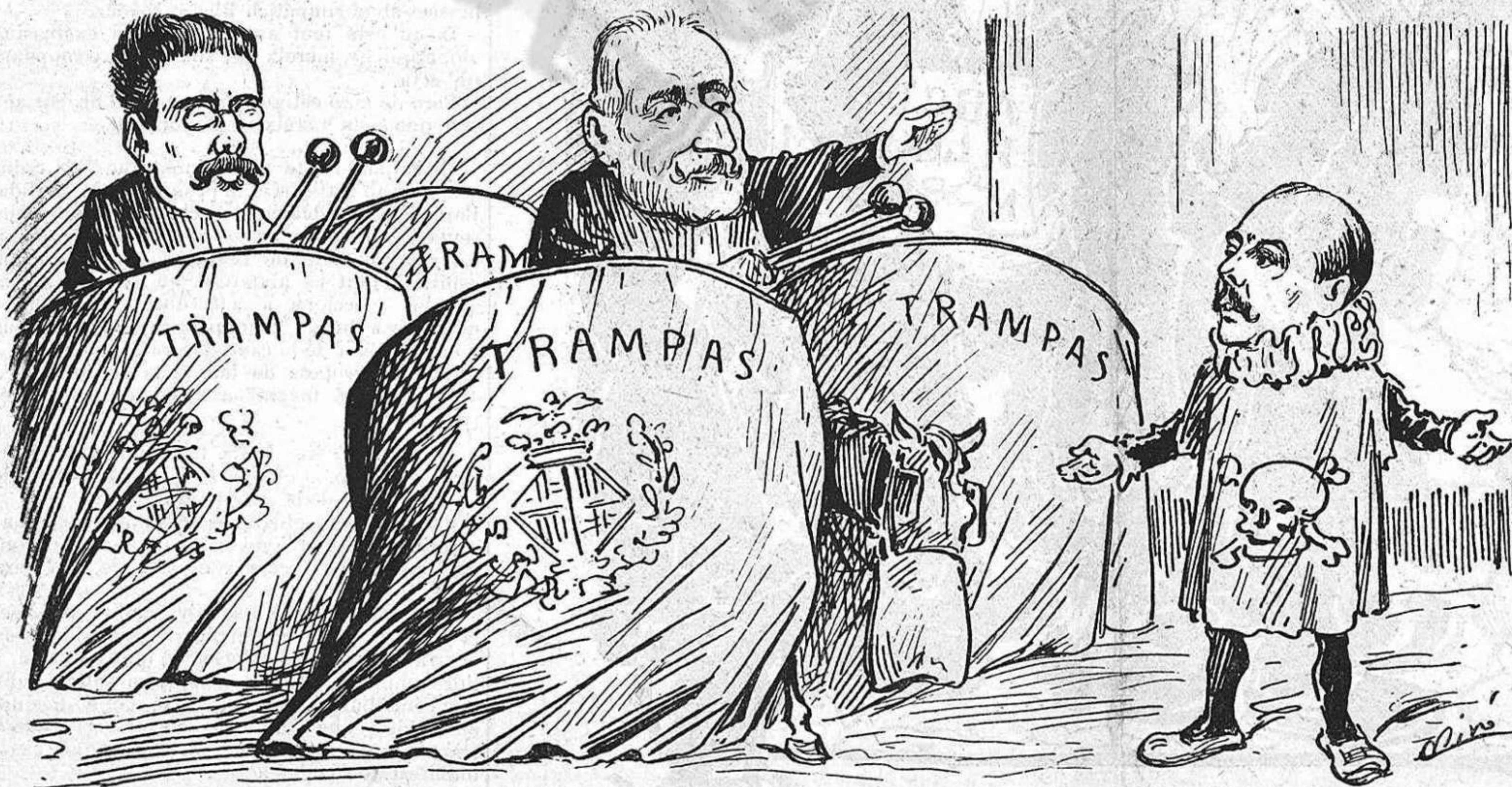
Han mort tres ferits més dels que reberen els confits del mauser providencial. Tot sigui per la gloriu de 'n Silvela.

Las eleccions de diputats provincials que tenen efecte demá han produhit á Barcelona la desitjada concentració de totas las forsas republicanas. La unió está en tots els esperits.

Clarament va demostrarse aquesta tendencia en el brenar democrátich del día 15 de febrer, hermosa manifestació de fraternitat republicana. Demá 's posará novament de manifest la potencia dels elements republicans barcelonins, emitint el vot y vigilant perque no siga burlada la voluntat del cos electoral, pels que no solen reparar en medis pera sortirse ab la seva.

Que 'l partit republicá demostri una vegada més, que per ser el que conta ab forsas propias més considerables, es l' únich partidari gelós y decidit de la sinceritat electoral.

PEP BULLANGA

—¿Que no sortim, don Manuel?
—No, Benet: aquesta vegada la professó va per dins.

Dissapte que vé, 14 de Mars
NÚMERO extraordinari LA CAMPANA DE GRACIA 8 páginas 10 céntims
VARIADA ILUSTRACIÓ = NOTAS CÓMICAS = CARICATURAS POLÍTICAS

Las elecciones de Diputados Provinciales

EL PRIMER PAS

El primer pas va donarse dilluns en l'acte de la designació de interventors.

Se deya que 'ls caciquistas s'oposarian a que las intervencions se repartissen per parts iguals entre las tres agrupacions que acuden a la lluyta, y que farien valer la ven-taja de tenir major número de representacions per anar al sorteig, ab la seguretat de guanyar aixís algunes mesas per enter, fent en ellas els miracles de costum.

Pero a última hora davant de l'actitut resolta del poble de Barcelona se decidiren a fer bondat de la bona, prestante a que la intervenció sigui compartida equitativament ab las oposicions republicana y regionalista.

La idea de aquesta inteligencia, qu' es quan menos la garantia de la sinceritat electoral, l'ha defensada sempre 'l partit republicà. El Sr. Russinyol era encare caciquista, que ja 'ls republicans la sustentavan en tots els actes de designació de interventors. Aixís, donchs, els regionalistas no tenen motius per atribuirse el mèrit exclusiu de haverla posada en planta.

El partit republicà, que conta ab forasas propias, sempre ha volgut jugar net, y si no ho conseguia era senzillament perque molts dels que avuy figuren en las filas regionalistas, estavan llavoras a las ordres dels cacichs.

En l'acte del dilluns se posà de relleu una vegada més que quan el poble vol y s'hi empenya, ningú li amaga l'ou.

Ja varem dir temps enrera que Barcelona, en materia electoral, donaria un alt exemple al resto de la nació, emancipantse de la tutela oficial y de las ma-las manyas dels cacichs y lluytant cara a cara única-ment las agrupacions que tenen forasas propias en l'opinió.

Aixís s'efectuà en tots els països civilisats. Ja era hora de que aixís s'efectués a Espanya. Y ara qui tingui cor y alé y esperit de independència que 'ns segueixi.

El caciquisme s'ha hagut de rendir ab armas y bagatjes, y no per gust, sino per temor, davant de la resolta actitut del poble. Està donat el primer pas y està donat sobre terreno ferm.

IMPORTANCIA DE LAS ELECCIONES DE DEMÀ

L'opinió ha mirat sempre ab certa indiferencia las elecciones de Diputats provincials, y no obstant tenen una importancia política capitalissima.

Las Diputacions provincials no son, com molts se figuren, meras corporacions administrativas encarregadas principalment de las vías de comunicació, de l'ensenyansa y de la beneficencia; tenen ademés ciertas facultats que posan en molts cassos baix el seu arbitre a las corporacions municipals de tota la provincia.

Ab Diputacions caciquistas, com las qu' hem tingut fins ara, han quedat sense amparo els Ajuntaments republicans de la provincia de Barcelona. Per no veures vexats y oprimits en més de una ocasió s'han hagut de prestar a fer el joch dels caciquistas. De aquí la descomposició y 'l desconcert en el partit republicà en un gran número de pobles en els quals predominan las nostras ideas. La táctica dels Pantorrilles que portavan el tinglado era sempre igual: comportavan bonament que las corporacions municipals de molts pobles se componguessin de republicans, pero ab la condició de qu' estiguessin al seu servey en quant se referia a l'elecció de Diputats Provincials, Diputats a Corts y Senadors. Als ajuntaments que no 's prestessin a secundar las sevas miras els hi feyan la vida impossible, els reven-tavan, valentse en gran part del domini que tenian en las Diputacions provincials.

Aixó no succehirá si 'l poble reconquista aquestas corporacions. Y ja que no siga possible el tot ara perque la seva renovació se verifica per bienis, bastará de moment tenirhi una minoria de alguna importancia y representació per entrenar els abusos del caciquisme.

Barcelona al redimirse a sí mateixa, contribuirá a la redenció de la provincia.

DISTRICTES VACANTS.—CANDIDATS

Ho están el segón y el tercer que corresponen a Barcelona; l'octau que comprén els partits judicials de Igualada y Vilafranca del Panadés; y el nové compost dels partits judicials de Sant Feliu de Llobregat y Vilanova y Geltrú.

Cada un de aquestes districtes vota quatre diputats: tres per majoria y un per minoria.

Els republicans lluytém en tots ells. Per primera vegada, després de molts anys, s'ha efectuat una inteligencia completa y cordial entre todas las fracciones republicanas. Las tres grans agrupacions Unió republicana, progressista y federal s'han unit estretament cooperant a la formació de una candidatura única. No hi ha una sola nota discordant. No es pre-cis recalcar sobre la trascendencia política de aquest acord, en el sentit de afirmar ab un acte tan impor-tant las corrents propicias a una unió sòlida definitiva, cada dia més necessaria.

Veus aquí els candidats que han de votar els nos-tres correligionaris.

BARCELONA

Districte segón electoral

- D. CARLOS LLOBET.
- D. SECUNDÍ CODERCH.
- D. JAUME MORROS.

Districte tercer electoral

- D. LLUÍS JULI CASALS.
- D. FRANCISCO DE P. ROQUÉ.
- D. RAMÓN GUIAMET.

Igalada-Vilafranca del Panadés

- D. JOSEPH DEFÍS.

Sant Feliu de Llobregat-Vilanova Geltrú

- D. PAU BARBÉ.
- D. ISIDRO RIUS.
- D. JOAN LLADÓ.

La victoria dels nostres candidats es segura, si tots els republicans compleixen ab els seus debers polítics.

Estém segurs de que no hi haurá un sol correligionari que deixi de ferse càrrech de la importancia y significació de la lluyta de demà.

L'èxit de las próximas elecciones de Diputats a

Corts depen en gran part de las elecciones de Diputats provincials. Son com l'*hors d'œuvre* del gran banquet d'emancipació que ha de celebrar el poble republicà de Barcelona, resolt a donar un gran exemple al poble republicà de tot Espanya.

L'ENEMICH

En el districte de Igualada-Vilafranca no hi ha hagut temps encare de organisar las forasas del partit republicà perá disputar la jugada a la candidatura monàrquica. Per aixó 's presenta un sol candidat ab obció al lloch de minoria.

En el districte de Sant Feliu de Llobregat-Vilanova y Geltrú, la lluyta 's manté entre tres agrupacions: la republicana, la regionalista y la ministerial. Aquesta última conta encare ab els medis de mal género que sol posar en joch. La segona s'agita extraordinariament perá dominar en aquells districtes. Per la primera, la nostra, al presentarse després de tants anys, en linea de batalla perfectament unida, es segur que donará compte de las traficas dels uns y de las ilusions dels altres.

A Barcelona es ahont la lluyta se presenta més empenyada.

Els ministerials, després de la rendició del dilluns, han perdut tota la forsa moral. Pero 'ls queda encare certa forsa que 'n dirém *immoral*. En efecte: en cada mesa hi tenen quatre interventors, que junt ab el president constitueixen majoria. Caldrá, donchs, no perdre'ls de vista. En materias electorals la desconfiansa may hi está de més, contant ab que al més llest, si s'arriba a descuydar, li pegan.

Els regionalistas no 's pot negar qu' están organisats, que han treballat moltíssim y que disposan de fortas sumas de diner. Pero en cambi molts elements que avans tenian al seu costat, s'han després d'ells, y aquelles classes neutras que l'altra vegada varen sortir de casa, comensan a donar senyals de cansanci. La veritat es que no pot contribuir a entusiasmar a ningú la conducta que ha observat la representació regionalista en la Corporació municipal. Cego ha de ser qui no vegi que allí s'han desprestigiats completament.

Crida ademés l'atenció que tres dels candidats ministerials, els Srs. Mans, Trabal y Codina y Sert, son desprestigiats dels regionalistas. Alguns d'ells, com el Sr. Codina, la vigilia de ser encasillat per en Planas y Casals y l'Henrich, figurava encare en las llistas de socis de la Lliga que presideix el Sr. Russinyol. Aquestas desercions han vingut a alsar el vel deixant al descobert las ambicions y concupiscencias que covan en una agrupació heterogènea, la qual aprofitant un moviment de opinió, ha adoptat la bandera catalanista, al sol y únich objecte de satisfierlas.

Privats del concurs de molts elements de la dreta, han deixat de hostilisar ostensiblement al partit republicà. Ja no 'ns diuen purria, ni brétols, ni per-dularis, ni fills del burdell, considerant qu' en las elecciones anteriors aquestes insults els foren contraproduents. Ja en els seus *meetings* no 'ns atacan perque saben bé ahont tenim la mà dreta perá respondre a las sevas provocacions. Pero ab tot y la ajuda que 'ls hi acabem de prestar en la qüestió de las intervencions, ens odian a mort, perque veuhen que mentres Barcelona sigui republicana, no serà may d'ells.

De las sevas protestas contra 'l caciquisme no hi ha que fiarse'n. Ells, a la fi son monàrquichs: en molts ocasions han acceptat gustosos la protecció oficial, y no es de creure que quan se 'ls torni a oferir hi fassin gayres escarfalls. Y al govern li inte-

ressa destruir a tota costa las poderosas energias republicanas. Més por li fa la República que 'l regionalisme. El desveltament republicà se pot propagar a tota la nació fins a acabar ab el present estat de cosas, mentres que per ell el regionalisme es sols una dolencia de caràcter local, circumscriba avuy a una part de Catalunya. Perdut per tot ó perdut per poch, no ha de vacilar un moment, en concedir la seva protecció al regionalisme, que per las institucions te 'l mèrit molt estimable de ser monàrquich.

Molta cautela, donchs: obrim l'ull, y no 'ns perdem per massa confiats.

Si no certas tupinadas y falsificacions descaradas, poden emplearse en las elecciones de demà, altres medis igualment reprobables. No olvidém que 'ls regionalistas tenen diners y poch escrúpuls, y que ab poch escrúpuls y ab diners s'efectuan miracles com els de la multiplicació dels vots, per medi de las rodas electorals.

Pero nosaltres també 'n tenim de diners: la del entusiasme popular, qu' es la millor moneda. Y d'escrúpuls tampoch ne gastarem, en quant se tracti de impossibilitar tot medi reprobat.

Convé, donchs, votar... y sobre tot vigilar. Fórminse comissions de vigilancia en todas las seccions, y si 's descubreix a algú que vulgui ferla, que la pagui.

La mateixa indignació provoca y 'l mateix càstich mereix un lladre de vots que un lladre de relotjes.

P. K.

ER 43 rectorias que hi ha vacants en el bisbat de Barcelona, varen presentarse 365 opositoros.

Ab aixó 's ven ben clar la penuria que domina en las cap-pas baixas, ó si no volen que siguin capas, dihem-ne man-teus, del clero.

Per una part els prebendats se menjan els talls més sustanciosos del pressupost; per altra part las corporacions monásticas copan las gangas dels particulars. La situació va tornantse cada dia més negre pels capellans de missa y olla Pero ells se 'n tenen la culpa. ¿Per qué no s'associan? ¿Per qué no 's declaren en huelga?

Desenganyinse; per arreglar aquestas cosas se fa de tot punt necessari un alsament general de teulas.

Els que baix un pretext ó altre posan obstacles ó inconvenients a la constitució de un partit republicà fort per la seva unitat y resolt per la seva decisió antimonàrquica, aquesta vegada corren perill de quedar-se sols.

La conciencia republicana 's desperta per tot arreu y unànime reconeix y proclama que la patria necesita 'l sacrifici de todas las diferencias y en especial de todas las miserias, que per espay de 30 anys, sent els més, ens han fet impotents.

Ha passat l' hora de pensar en si es millor ser qua de lleó que cap de rata; tots, desde 'l primer al últim, no hem de preocuparnos més qu' en ser brasos de ferro, contra 'ls enemics de las solucions republicanas.

En Pí y Sunyer y en Miquel Vilá han renunciat el càrrech de membres del Consell regional federalista de Barcelona, per no estar conformes ab que 'l partit federal cooperi a l' acció de todas las agrupacions republicanas.

Si tan fondas arrels havian posat aquestes senyors en el camp catalanista, fan bé en quedars'hi. Millor per ells, perque com que s'hi quedan sols hi estarán més amples.

Y millor pels republicans perque aixís no farán nosa.

Tots els republicans haurian de suplicar al senyor Soriano que cessés en el seu empenyo de sembrar odis y discordias entre 'ls bons republicans de Valencia, que al fi van ferlo diputat, quan anava de brasset ab el simpátiç Blasco Ibáñez.

Lo qu' está fent avuy a benefici exclusiu dels monàrquichs, mereix que aquest li recompensin ab un' acta.

Pero de aixó estiguin ben segur el Sr. Soriano; encare que se la mereixi no li donarán.

Estém autorisats per afirmar que 'l Sr. Salmerón acceptará ab satisfacció la designació de candidat per Barcelona. Els demés districtes que 's propòsin presentarlo, ho farán en tot cas pel seu propi compte. La representació de Barcelona es l' única a que aspira. Y tant es aixís que quinze días avants de que las elecciones s' efectuehin el tindrem entre nosaltres a dirigí la campanya que ha de assegurar l'èxit brillant de la candidatura republicana.

Ab una escopeta de tan bona punteria, no hi ha que dir si será magnífica la cassera que farém de perdigots.

Tenen rahó 'ls obrers huelguistas del F. C. de Orense a Vigo, al queixarse de la parcialitat del govern en favor de la companyia.

Sustituir ab soldats als treballadors es una crassa injusticia, que 'l govern no hauria de cometre, dat que la llei reconeix el dret de declarar-se en vaga.

Y no s'alegui que 'l servey públich se ressent de la paralitació de un ferrocarril; també 's ressenten els treballadors dels abusos de una empresa. Y millor compliria 'l govern la seva missió impeditlos, que contribuint a perpetuarlos, com ho fa empleant als soldats que s' deuenen sols al servey de la patria, en profit exclusiu de una companyia y en dany manifest dels treballadors.

En vista de aixó que no extranyi ningú 'ls graus de virulencia que alcanza a Espanya 'l conflicte social.

En favor dels mestres d' estudi

— Senyor ministre, ¿per qué ha reduhit el pressupost d' Instrucció pública?
— Perque veig que 'ls mestres aneu massa grassos... y tinch por que us feriu.

La injusticia no pot engendrar més que la injustícia. Els abusos del poder són els pares legítims del terrorisme.

Se parla en els periòdics de una circular expedida pel Director general de la Guardia civil, recomençant que cada vegada que 'ls individus del cos se vegin hostilitats, encare que sigui no més que xiulets, fassin foc sense contemplacions.

Podrà donar-se 'l cas, y 's donarà casi sempre, de que al fer foc els civils perquè un ximple ó bé un borratxo 'ls insulta, paguin la festa 'ls justos pels pecadors.

Si á lo menos s' escaygués á passar en Silvela y li toqués una xufra de mauser, menos mal. Pero no, no serà ell qui las arreplegui, sino 'ls ciutadans pacífics que no hagin prèls la precaució, tan bon punt vegin un bicorni, de tombar per la primera cantonada.

SALIENT, 26 de febrer

El diumenje prop passat las hicas pròdigas del llenso negre varen fer una festa, en honor á uns raigs X que 'ls va regalar un fanatich, també de la crosta de baix, y veus aquí que varen tenir el desvergonyiment de passar per las casas de una en una demanant que s' aflixessin, á fi d' entre tots poder costejar la vultura sacra.

Donà la coincidència de entrar las tals fulanas á fer la propaganda á casa d' un conegut republicà, qui, com prenent la manganilla las hi tirà la porta pels morros.

En cambi anaren á trobar al colmo del fanatisme alias «Sastre Sotanas», y aquest guapo-guapo las hi abocà la bossa fent llarga estona la seva gatzara.

Està vist: aquí com á tot arreu, la pugó fa de las sevas essent ella la causa de que la llana no s' agoti may.

LLANSÀ I.^a de mars

Dintre de pochos días tornarà á obrirse la taberna «L' Infern», que fa cosa de dos anys va tancar son amo per no trobarse gayre bé de salut. Ho faig constar desde las columnas de LA CAMPANA, perquè 'l nostre corp se n' enteri per si acás vol tornar à excomunicar altra vegada. Esperém que tan aviat el senyor ensotat sapiga que «L' Infern» obri la porta, s' enllará dalt del cubell místich llençant deu mil excomunióms com va fer 'l altra vegada. Vaja, no sigui tan ceba, no s' esgargamelli tant desde 'l cubell de las mentidas ni 'ns vulgui espantar ab excomunióms, que ja sab que no hi trobará pas el compte, perquè nosaltres fem tant cas d' ell com d' un ase gut.

VILAFRANCA DEL PANADÉS, 2 de Mars

Els perdigots d' aquesta vila, sentint farm de eleccióms, ja comensan á extendre els alas; los Montanyolas y els Carnés de Barcelona han fet alguns viatjes trucant al cor de alguns federals. Sembla que de las consultas quedaran més que esparverats; perquè tant aquí com á la comarca tots els que son federals estimem la unió ab ells republicans y no esperém res dels clericals xupa llantas y carca-catalanistas. Ab aixó, senyor Montanyola, si no li sab greu li donaré un consell, y es, que quan vingui á Vilafranca no s' escolti á aquell perdigot algo barbut que li presenta la cosa com aquell qui diu «grano-ta al cove», perquè lo que li busca son algunas pessetas que bastant las necessita y sab que vosté es molt generós. Amen.

CARME, 23 de febrer

L' altre día mossén Mossega va anar á Barcelona ab motiu de activar la seva guillada d' aquest poble, per maneixenthi tota la setmana, y las carrinlonas que van á missa se desesperavan per que anyoravan 'l home negre. Potser volfan alguna cosa de aquestas necessarias; pero 'l mano passejante com un Conde y anant de visita aquí y allá, de convent en convent, no s' movia de la ciutat dels comtes. Va portar estampetas per enllepoli á las nostras noyas que han de combregar y ademés un bulto que pesava, pel cap baix, dotze quintals. Aixó sí, al baixar del tren va ferse portar el paquet per una familia que anava també al poble. És lo que tenen els nostres sacerdots: mal intencionats y dolents podran serho... pero burros... de burros no 'n tenen res.

TARRAGONA, 4 de mars

El pastor que tenim á la parroquia de Sant Agustí deya 'l dilluns desde 'l seu cubell místich: «Estimats oyents, estém perduts; no hi ha fe. En plena Quaresma, las criadas que van al Centre Català icop de ballari com si fossim encare en temps de Carnestoltes. La culpa es dels amos que las hi deixan anar...»

Aixó deya 'l nostre pastor de Sant Agustí, que més valdria que s' cuydes de las ovellas que té en el seu corral y 'ns deixés estar las criadas, que, com que son molt macas, per 'll las voldria... y se las ha d' espinyar.

SANT PERE DE TERRASA, 3 de mars

Darrera 'l cementiri, ab els ulls fora del cap y encés com un perdigot, s' estava 'l altre día 'l merlot negre fentla petar ab dugas palometas que han fet niu al carrer de la Creu. Se coneix que 'ls hi deya cosas dolces perquè ellas ensalivavan molt. No fora estrany que la cosa acabés parlant de la Quaresma, ja que las pelomas varen sortir ab una butlla cada una. «Qué hi farém? ¡Cosas de la Primavera que s' acosta!»

EL PARTIDO OBRERO DEMOCRATA SOCIALISTA OPORTUNISTA

A LOS DEMOCRATAS REPUBLICANOS Y A SUS CORRELIGIONARIOS DEL DISTRITO DE VILLANUEVA Y SAN FELIU.

COMPANEROS

Os recomendamos calurosamente que votéis al candidato DON ISIDRO RIUS

Al haceros tal recomendacion, tenemos en cuenta las condiciones personales y politicas del que os proponemos, y que os vamos a recordar en breves terminos.

En primer lugar, es persona que toda su vida ha trabajado con constancia y asiduidad, manteniendo inquebrantablemente los ideales mas puros y radicales dentro del campo republicano. Sus ideales politicos los ha perseguido, no como al fin definitivo á que aspirase, sino como á medio y punto de partida para la reforma y mejora de las condiciones economicas sociales que permitiesen aproximarnos á los mas altos ideales de emancipacion y de justicia. Siendo él mismo obrero, ha consagrado todos sus esfuerzos al adelanto y progreso de la desatendida clase á que pertenece, y sin renegar de la politica y defendiendo las soluciones mas radicales que en el campo de la politica se agitan, nunca ha perdido de vista que no bastan las reformas ni los derechos politicos para el bien de las clases jornaleras, si no van acompañadas de otras reformas en el orden economico.

Por esto, «el partido obrero democrata socialista oportunista», que cree que es llegada la hora de que se dé á los obreros la justa representacion que se merecen en todos los organismos del Estado, os ruega que votéis á dicho

compañero y correligionario. Si, ha llegado el momento de que los representantes del pueblo no sean siempre abogados, comerciantes ó propietarios; sino que sean obreros identificados con las necesidades, sufrimientos é injusticias, de que son victimas los trabajadores, lleven su voz, hagan sentir sus agravios y propongan las mejoras y reformas que las clases desheredadas necesitan para llegar á la emancipacion completa á que aspiran.

Votad, pues, obreros del distrito de Villanueva y San Feliu á nuestro compañero y consecuente correligionario

Isidro Rius

La Comision ejecutiva: B. Huguet, M. Renté, J. Roca, J. Vidal, V. Beneyto, M. Martí, J. Sagarra, J. Vallés, A. Casals, D. Tujat, J. Pous. Barcelona, 4 Marzo 1908.

FLORETES MÍSTIQUES

PER NA CLARA RUBINAT

Estudi crítich-literari llegit per son autor don Joseph M. Granatza, en la sala de Festas del Centre Regionalista «Lliga Espiritual de Santa Genoveva.»

SENYORAS, SENYORETES Y SENYORS:

Permetéme que us presenti una novella poetisa de cócs enter: Na Clara Rubinat. No pochis se creyan que después del malaguanyat Verdager, la poesia mística ara ben morta. Afortunadamente para las lletras patrias y para la Iglesia no ha sigut aixis. El libre «Floretes místiques», del que se 'n desprèn una flayre forsa exquisida d' incens benehit, es un poemat de superba concepció, una sublimitat de liturgisme plástich, que tanca una causticitat epicúrica dintre una forma esencialment cristiana.

Son tantas las bellezas que tanca l' obra, que 'm veig privat de citarvoslas una per una. Deixeu-me espigolar, donchs, al etzar, en el camp de sas oracionis endressadas á la Fé, que al mateix temps son emanacionis d' opi religios ab renunciaments de vida á lo Schopenhauer y ab desprecupacionis á lo Renan, y us fareu cárrech de las mevas afirmacionis:

LLETANIA DE LA VERGE

De reis i pastors s'ompli l'establia. Bo i mamant, l' infant, la llet engolia; llet, lleteta, llet del pit de Maria.

Jesuset, que 'ls veu, somriu d'alegría; i, al deixá'l nuigró, la llet s'escorria; llet, lleteta, llet del pit de Maria.

Dolça font d'amor, dolça lletania.

La tendresa del sentiment qu' enclou no pot ésser mes delicada y supra-emocionant.

Y que 'n dirém de la balada que segueix? No es possible tractar ab mes afinitat y ab mes franquesa á las personas de la Sagrada Familia quan diu:

Sant Josep, encostipat, cada punt estornudava. Maria deia: «Jesús! Jesús responiu: «Mama!...»

«No es un model aixó d' epigramática mística, geure nou en la nostra literatura, espiritual lleminadura que sols els escullits y els iniciats podém paladejar?»

Quan s' inspira en la tradició, el seu llenguatge se 'ns presenta d' una sobrietat y d' una infantilesa corporentas. Véjis, si no, l' admirable reflexo del terror d' aquells días d' angouxa en el poble judaich:

Pobres nins de la Judea com dormen el darrer son! Josep i Maria 'n fugen duent al reiet del mon.

Non-non-noneta noneta-non non.

Quan Herodes se 'n adona ja 's troben qui sab on... «Aparteu les criatures!» crida mes cremat que 'l món.

Non-non-noneta noneta-non non.

«Quí li negará 'l estil propi y l' exuberant genialitat, después de llegir la transcrita composició? Ab sa mentalitat refinada pel seu fatalisme terrenal sembla fruir una felicitat immerescuda quan exclama:

Penant per vos soc ditosa; vull viure penant tant sols. Senyor, no 'm deixau sens penes! Donau-me penes, Senyor!

«Pot demanarse mes ingenuitat y mes tebior? Donchs, aixis, es tot el libre. Un encis perdurable pels que arrossegan la mirada aquí á la terra; un dols encoratjament pels que guaytem enlaire esperant de dalt alguna cosa mes que nostre pá de cada día.

En resum, «Floretes místiques» constituheix un monument literari que honra á la nostra llengua, en vá bescantada pels enemichs de Catalunya.

Sortosament la nostra parla 's va arrelant de mica en mica. Encare que molts dels mes ferns regionalistas parlin en castellá ab els fills ó ab la senyora, lo cert es que ja en alguns colegis d' ordres religiosas s' hi repre-

sentan comedias y pessas catalanas sense dama, manera indirecta de fer regionalisme del mascle. Si bé es cert que la majoria de literats catalans pera guanyarse la vida han de traduir libres de cuyna al castellá per compte de 'n Maucé ó entrar de redactors á La Voz de los Suburbios, las corrents d' avuy no haurían de permetre que 'l nostre primer novelista fassi de procurador, ni que 'l mes gran dels crítics hagi de fer de tintorer. El nostre particularisme no deu mostrarse parlant de nacionalitat, de personalitat, ni reivindicacions, sino fent patria per medi del llenguatge qu' es el seu fonament, imitant á la gentil poetisa qu' he tingut el gust de presentarvos.

Al demanarvos, donchs, finalment, un aplauso per la nova vata catalana y un recort amorós per la parla dels nostres avis, vos faig avinent que s' acostan las eleccions de diputats á Corts y que convé per Catalunya que tots donguém el vot en pró dels candidats regionalistas, particularment si entre ells hi figura Don Sebastia Torras, el brau defensor de nostra aymada parla. Volém que se 'ns respecti la llengua, qu' es el sagell dels pobles. Tenint llengua 's té tot: el dret de la forsa, la forsa de la rahó, la rahó del dret, el dret de la rahó, la rahó de la forsa, la vida, en una paraula.

«La llengua, en ff, 'ns acredita la llibertat somiada que 'l ull precursor de mossén Jaume Collell ovirava fa temps al cantar enérgicament y plé de fé en l' esdevenidor aquella célebre estrofa:

Poble que mereix ser lliure... si no li donan, s' ho pren.

Y que si tenim fermesa 'ns ho pendrém á no trigar gayre. Per de prompte ja 'ns preném... la llibertat de dirho.

He dit.

Per la irregularitat:

JOAQUIM AYMAMI

DOS DIFUNTS ILUSTRES

El Doctor Giné y Partagas era un sabi, y com á tal tothom 'l honrava. Havía posat al servey de la Medicina las sevas iniciativas incansables, sent el primer propagandista de las mes importants innovacions realisadas en l' extranger. Possehía un esperit eminentment progressiu.

Dotat de una gran facilitat lo mateix pera parlar que per escriure, trobava sempre la forma amena, xispejant, originalissima tant en la cátedra com en el libre, per' exposar las doctrinas científicas, deixantlas com incrustadas en l' atenció dels seus oyents y dels seus lectores.

Filosoficament professava las doctrinas positivistas. En politica guardá sempre fidelitat á las ideas republicanas.

Era un fill del poble per son origen, y sigué sempre un democrata per sos gustos, per sos sentiments y per sas costums.

Pochos días avants de la seva mort, s' enterá del gran éxit que havia obtingut la brenada democrática del Coll. Y exclamá, brillantli l' alegría en els ulls: «¡Oh, qué m' hauria agradat poderhi assistir!»

Recordo que anys enrera, vaig anar lo a visitar per un assumpto relacionat ab las justas pretensions de un estudiant pobre que obtava á cert benefici ofert per un protector á un alumno que reunís determinadas condiciones.

El bon doctor vivia llavors en el Passeig de Gracia, xanflá del carrer de Provensa, primer pis. Me va rebre familiarment, segut davant dels vidres del balcó, invitantme á seure al seu costat. Com observés que no treya la vista de la barraca de consums que hi havia al peu de la casa, me va dir:

«Me la miro sempre, esperant veure qualsevol día un espectacle molt bonich: el del poble calanthi foch.»

Se n' ha anat de aquest non sense haver presentat un quadro que semblava interessarlo sobremanera. Cert que desde 'l agregació de Gracia á Barcelona la barraca ha desaparegut; pero la odiosa contribució, que se xucla la major part del aliment del poble, continúa pagantse... perquè 'l poble vol.

D. Laureá Figuerola, ihustre fill de Calaf, mort á l' avansada edat de 87 anys, sigué un gran exemple d' entesa de carácter.

De progressista qu' era 's feu democrata, y de democrata, 's feu republicà. Aixis es com se demostra 'l progrés: avansant sempre.

La revolució de Setembre, en la qual prengué una part tant directa 'l feu Ministre de Hisenda. Molts de sos plans radicals xocaren ab els interessos creats; pero en Figuerola demostrá una gran energia, y lográ realisar, si no tot lo que 's proposava, una bona part de reformas en últim terme beneficiosas al país.

Recordant qu' ell havia pres part en el destronament dels Borbons, y no 'essent home pera tornar may enrera, no volgué acceptar el fet de Sagunto.

Casi tots els seus companys anaren desfilant, prenent plassa en els partits turnants de la restauració; tots els esforços que 's feren, tots els medis que s' emplearen pera convencer á D. Laureá, sigueren inútils. Amich fidel de 'n Ruiz Zorrilla (de qui semblava germá bessó per son carácter enter y per sa immaculada honradesa, consagrá 'l seu pensament y 'ls seus esforços á la defensa del credo republicà.

Ab D. Laureá Figuerola, qual cadáver ha sigut inhumat á Girona, acaba de desaparixer 'l últim membre del govern provisional de la revolució de Setembre de 1868.

No sembla sino que haguém enterrat ab ell tota una época.

P. DEL O.

TORNANT DE ROMA

Ja torno á sé aquí, germans; ja hi vist la figura santa del venerable Lleó que ab tan portentosa trassa ve dirigint de Sant Pere la famosissima barca.

Per mes que ab afany las busco, no trobo, germans, paraulas per pintar la indignació que va invadir la meva ánima al veure la picardia ab que la gent italiana, tan traydora com lleugera

y tan impia com falsa, procedeix á totas horas respecte al pobre Sant Pere.

Com no deveu ignorar, el pervers govern d' Italia, obehint dels franc-masóns las ordres demoniadas, té á Lleó XIII tancat en una presó romática, hont el simpático vellet dorm sobre un pilot de palla, que únicament se li muda cada dos ó tres dias. Aquesta trista presó está dia y nit guardada per un regiment d' esbirros, que ab unas llansas molt llargas fan apartat als bons creyents que van allí devogadas portats pel noble desitj de consolar un xich al Papa.

Naturalment, tan bon punt vaig sé á Roma, sense dar-me com qui diu gens de descans, deixo 'l fato á la posada, surto al carrer, y emprentat á un italiá que passava, li pregunto: «¿La prisone hont tenui tancat il Papa? El ximplet se 'm posa á riure, «¡quina gent mes descarada!— y en termes mitj xamporrats, com els que alguns cantants gastan, m' indica que tiri al dret, que tombi á la cantonada y que trobaré 'l que busco al arribá á una gran piazza

Ja hi soch. Torno á preguntar, un xicotet m' hi acompanya, atraveso quatre patis, pujo set ó vuyt escalas y junt ab tot 'una colla de gent que també demana per veure al vell presoner, un dependent de la casa, vestit ab una librea magnificament brodada, ens guía hasta 'l calabosso del nostre estimat Sant Pare. «Fillets de Deu!... No he vist may estancia mes confortable, ni mes plena de riquesas, ni ab mes bon gust adornada. Allí grans quadros per tot, allí hermosos cortinatjes, allí catifes de seda, allí mobles de xieranda, allí diamants á grapat, allí l' or á carretadas...

«Pero, Senyor ¡qu' es aixó?— aturidit jo 'm preguntava: «¿Y donchs, y aquell calabosso? ¿Y aquell famos llit de palla? ¿Y aquella negra miseria, tant y tant trompetjada?— De repent, unraig de llum va iluminar la meva ánima. «¡Ja ho entench tot!—vaig pensar. Aixó no es més que una farsa de la quadrilla d' heretjes qu' esclavisan al Sant Pare!—

«No ho compreneu, germans meus? Heus ho aquí en quatre paraulas. Els italians, en efecte, tenen pres al pobre Papa; pero á fi de que 'l Europa no ho veji massa á las clarías, quan arriban pelegrins d' alguna nació sensata, el Govern, secretament, treu de la presó al Sant Pare, 'l instala en un gran palau adornat ab pompa asiática, y rodejat de lacayos, y d' un regiment de guardias, el presenta als forasters, com dihentos: «¡Teniu, vaja! ¿Veyeu com alló es mentida? ¿Heu vist may una morada tan hermosament espléndida com la que contempleu ara?»

Mes, quan els romeus se 'n tornan cap á Fransa ó cap á Espanya y 'l Govern usurpador pot obrar ja sense trabas, Lleó XIII es conduhit á la presó altra vegada, y vinga altre cop pa sech, y vinga 'l pilot de palla, y vinga oprimirlo forsa seguint las ordres donadas per juheus y franc-masóns y gent de semblant calanya.

Aquí tenui, germans meus, senzillament explicada 'l historia del calabosso. ¡Eh! ¿No es vritat que vol barra?»

C. GUMA

LA CARICATURA AL EXTRANGER A Macedonia

Tot el día estás xerrant y exclamante!... Si no callas, al últim acabarás per empimar á tot 'l Europa. (De Le Cha-teauri, de Paris.)

EL BURRO

Quantas horas fá que 'l pobre animal está donant volgas á la cinia?

Ell mateix ho ignora. No més sab que l'amo l'ha enganxat allí ab molt mals modos, que li ha dit: ¡Roda! y qu'ell, al sentirho, sempre sumís y obedient, s'ha posat á rodar.

Y á fe de reneu que la feyna no té res de lleugera. La máquina es grossa; l'arbre, feixuch; el rest, més llarch que la Quaresma y, sobre tot, aquell rosari de catúfols que no s'acaba may...

¿Qué venen á compondre tants catúfols, lligats á n'aquella corda malehida?

El burro no se'n sab avenir.
—Es ben trist aixó—diu la pobre bestia, sense parar de rodar—per aygua que puji, may trobo cap catúfol que'm digui: ¡Prou! No rodís més.—

Al sentir aquesta exclamació, un gall qu'afilat en l'emparrat vehí está fent la mitj diada, se'l mira y's posa á riure:

—Ja, ja, ja!...

Sense ferne cas, el burro segueix rodant y parlant sol.

—Cada día es la mateixa funció. M portan aquí, m colocan en aquest circuí, que dista molt de ser de recreo, y hala, volta que voltarás, fent pujar y baixar aquest ditxós rest garnit de catúfols.

Y ¿per q' é, veyám, per qué?

Si jo vejés en aquest treball alguna finalitat práctica y beneficiosa per mí, diria: Bueno, rodém, que del treball ne surt el descans y si bé es cert que m'escarrasso, també'n trech aixó, ó alló ó lo altre.

Pero, no, senyor: rodo, rodo y rodo, y al cap-devall no puch may saber la feyna que hi fet ni per qué l'hi feta.—

El gall, desde dalt de la parra:

—Ja, ja, ja!

El burro, continuant las sevas meditacions:

—Verdaderament, aixó de la cinia es un mecanisme ben particular. Catúfols á l'una part y catúfols á l'altra. Mentres els uns baixan, els altres puján; quan aquests que pujavan baixan, aquells que baixavan tornan á pujar...

Y ¿ab quin fi? ¿Ab quin propósit?

Aquí está lo curiós de la cosa. Els catúfols que puján, sempre van plens d'aygua. Sembla que la meva missió deuria haver de reduhirse á fer arribar

aquests catúfols á dalt perque aboquessin l'aygua á la pica. Donchs no es aixís: els catúfols, sí, deixan al dipósit l'aygua que portan; pero com que apenas han fet aquesta operació donan la mitja volta y tornan á baixar, resulta que sempre hi ha catúfols que puján, y catúfols que baixan, y catúfols que's buydán y catúfols que's omplan, y aixís se passan horas y horas y la feyna no s'acaba may.

—¡Ja, ja, ja!—fá 'l gall, que segueix prenent el sol, enfilat á la parra.

Com si no 'l sentís, el burro va dihent:
—Y lo bonich es aixó. ¿Quinas ventatjas me reporta á mí aquesta feyna?

Una vegada vaig volguer esbrinarho, y un baylet que corria per aquí va explicarme una pila de cosas que, si haig de ser franch, no van convence'm gens ni mica.

Diu que aquesta aygua va á parar á un gran safreig, d'ahont després l'amo, quan á n'ell li convé, la va trayent pels seus particulars. Diu que ab ella's renta la roba, posa 'ls cigrons en remull, abeuran la virám, rega las capsadas de broquil, enciam, monjetas rénegas, ápit, julivert y tot lo demés que cria al seu hort. Diu, en fi, que gracias á n'aquesta aygua, l'home prospera y guanya molts dineróns y está en camí de fer una fortuna.

Ara bé: ¿quin interés té per mí tot aixó? Jo no menjo cigrons, ni tasto virám, ni sé lo que son monjetas rénegas, ni broquil, ni ápit; jo no gasto roba ni necessito rentámela; jo no prospero, ni tinch cap diner, ni penso fer una fortuna.

Donchs ¿per qué haig de ser jo 'l que elevi l'aygua que ha de servir per rentar la roba dels altres, per regar las monjetas dels altres, per remullar els cigrons dels altres, per abeurar la virám dels altres y per arrodonir la fortuna dels altres?

Al menos, si l'amo 'm tractés bé y 'm dongués lo que un burro necessita, la situació encare seria soportable; pero, no, senyor; després de tant treballar, en pago de la meva laboriositat, lo únich que sab fer es atiparme... de llenya.

¿Volen situació més trista?

—¡Ja, ja, ja!—torna á fer el gall desde dalt de la parra.

Aquesta vegada 'l burro s'atura y alsa 'l cap.

—¿De qué rius?

—¡De tú, animal, de tú!

—¿Per qué?

—Perque sento que't queixas de la teva desgracia y no miras que tú mateix tens el remey.

—¿Jo?

—Sí, burro. ¿No díus que 'l haver de rodar sense

saber perqué, 't desespera? ¡Donchs no rodís, ximple, no rodís!...

El pobre animal, ó no 'l entén ó no se sent ab prou valor per approfitar el consell del gall.

El cas es que torna á baixar el cap... y segueix rodant, rodant, rodant...

Poble ignorant; apren y medita... y procura no imitar la virtut del burro.

Ahir donavas voltas á la cinia per fer pujar els catúfols sagastins; avuy n'hi donas, pera enlayrar els catúfols conservadors; demá, aquest baixarán y tornarán á enfilarse 'ls altres...

¿Qué te'n veus d'aquest esfors incessant que, gracias á la teva inagotable mansuetut, sembla que va en camí d'eternitarse?

No siguis tonto: ja que t'avens á rodar, ¡vulgas saber per qué rodas!

FANTÁSTICH

Vigo 'ls civils disparan sobre 'l poble, sense donar els avisos preventius que la llei imposa.

Aixó es degut á la alegria del mauser.

Goberna 'l seu panegirista Silvela, y s'etjegan per si sols.

A Barcelona, un guardia civil las emprend á cops de sabre contra un ciudatá pacífich que baixava del tranvia.

Diuben uns que havia tingut ab ell algunas paraulas, per sobre si havia de baixar per un ó per altre costat de la plataforma. Altres asseguran que al passar, va donarli inadvertidament una trepitjada.

Siga la que's vulga la versió, el fet es qu'en plena Plassa de Catalunya va ocorre una escena que, dada l'excitació del públich que la presenciá, hauria pogut tenir funestas conseqüencias.

¿Y qué?

Es lo que dirá en Silvela.

—Al poble es precis anarlo *civilisant*.

En el decret de 'n Dato sobre 'l Notariat, hi ha algunas midas justas barrejadas ab altres de detestables.

Entre aquestas s'hi conta la de centralisar la

carrera, obligant á tots els aspirants á una Notaria á anar á fer las oposicions á Madrid.

Aixó es senzillament un nou abús de la centralisació.

Els notaris podrán seguir donant fe. Pero es induptable que 'ls ministros de la monarquia la fan perdre.

Días endarrera va haverhi una gran alarma, per haverse vist un bulto que assaltava las tapias de un convent situat en las aforas de Madrid.

Després va explicarse la cosa: el bulto sospitós era un gat negre.

¿No podían haverse equivocats? Si 'l bulto era tan negre com suposan ¿no podia ser un capellá?

En Teodoro Baró per lo vist aspira á la celebritat. Diumenje desde l'Avi Brusi feya 'l panegirich del caciquisme, afirmant que 'l caciquisme es fill del sufragi universal. Y en efecte, 'l dilluns el sufragi universal deixava de cos present al caciquisme en el palau de la Diputació provincial de Barcelona.

Una vegada més quedava evidenciada la mala sombra del Brusi; institució qu'ell defensa, cantenli las absoltas!

Faria riure, si no fes llástima, la tirria de 'n Baró contra 'l sufragi universal, admés y practicat en tots els pobles moderns. Y tot se deu á que 'l cos electoral, quan el poble té ideas y empenyo en defensarlas, es més dur de pelar ab el sufragi universal que ab el restringit.

Massa sab el Sr. Baró que avuy no será diputat, com ho era avants sens més que cridar á quatre arcaldes y fels'hi la por. Ab el sufragi universal las trampas surten més caras y solen ser més perillosas.

D'aixó plora la criatura ó 'l vell, que vell s'ha anat fent D. Teodoro, y ja es sapigut que 'ls vells son criaturas dos vegadas.

Una afirmació del article de 'n Baró:

«Silvela vale tanto ante el sufragio como el mozo de limpieza de la presidencia del Consejo de Ministros.»

Fins ab aixó s'equivoca l'articulista. Jo crech que més val el mosso de la limpieza que 'n Silvela.

El mosso de la limpieza escombra bé, y en cambi en Silvela governa péssimament.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

La batalla de demá

—¡Republicáns, cumpliu tots ab el vostre deber, y la victoria es segura!